

Sygn. akt III AUa 312/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda SA Małgorzata Pasek
Protokolant: st. sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2015 r. w Lublinie

sprawy A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 19 lutego 2015 r. sygn. akt VII U 2211/14

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustala A. M. prawo do emerytury od dnia 24 czerwca 2015 roku;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Elżbieta Gawda Elżbieta Czaja Małgorzata Pasek

Sygn. akt III AUa 312/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 sierpnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił A. M. prawa do emerytury, z uwagi na

to, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku oraz z uwagi na to, że jako członek otwartego funduszu emerytalnego nie złożył wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w tym funduszu, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Zakład nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Cementowni (...) od dnia 15 listopada 1980 r. do dnia 31 maja 1988 r. oraz od dnia 1 grudnia 1996 r. do dnia 31 grudnia 1998 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył A. M..

Na rozprawie w dniu 19 lutego 2015 r. ubezpieczony wnosił o uznanie za pracę w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Cementowni (...) na stanowisku specjalisty mechanika od dnia 1 lipca 1978 r. do dnia 14 listopada 1980 r.

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił A. M. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szkodliwych od dnia 31 lipca 2014 r.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących podstawach faktycznych i prawnych.

A. M., ur. (...), w dniu 31 lipca 2014 r. złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, organ uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 r. łączny okres podlegania ubezpieczeniom wnioskodawcy w wymiarze 29 lat i 3 miesiące okresów składkowych. Przy ustalaniu okresu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy uwzględnił okresy zatrudnienia skarżącego w Cementowni (...) od dnia 1 sierpnia 1972 r. do dnia 27 kwietnia 1976 r., od dnia 11 maja 1978 r. do dnia 30 czerwca 1978 r. oraz od dnia 1 sierpnia 1991 r. do dnia 31 sierpnia 1996 r. w łącznym wymiarze 8 lat, 11 miesięcy i 18 dni.

A. M. został zatrudniony w Kombinacie (...) z dniem 1 sierpnia 1972 r., początkowo na podstawie umowy o pracę na siedmiodniowy okres próbny, na stanowisku ślusarza. Z dniem 1 lipca 1978 r. ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko specjalisty mechanika na Wydziale Przerobu (...). Jako specjalista mechanik podlegał głównemu mechanikowi i wykonywał dozór inżyniersko – techniczny urządzeń znajdujących na wydziale. W ramach powyższego stanowiska podejmował decyzje, czy dane urządzenie cementowni podlegać będzie remontowi bieżącemu, średniemu, czy kapitalnemu, dokonywał codziennego przeglądu maszyn i urządzeń. Dostrzeżone usterki wpisywał do dzienników pracy urządzeń. Brał udział w ustalaniu przyczyn awarii i defektów maszyn. Opracowywał zakresy remontów. Po zakończeniu remontu powiadamiał komisję odbioru o tym fakcie. Dozór wykonywał na produkcji, gdzie panował hałas, zapylenie, wysoka temperatura latem, niska zimą. Na tym stanowisku ubezpieczony sprawował również nadzór nad pracą ślusarzy obchodowych, którzy robili drobne remonty.

W celu usprawnienia gospodarki remontowej i eksploatacji maszyn i urządzeń produkcyjnych z dniem 15 listopada 1980 r. ubezpieczony został przeniesiony jako specjalista mechanik wydziałowy z działu głównego mechanika na stanowisko zastępcy kierownika Wydziału Przerobu (...) d/s Mechanicznych. W związku z tym przeniesieniem zakres obowiązków skarżącego został poszerzony - w stosunku do obowiązującego na poprzednio zajmowanym stanowisku - o czynności związane z nadzorem pracowników bezpośrednio przeprowadzających remont urządzeń, tj. ślusarzami, spawaczami, elektrykami i mechanikami, wykonującymi prace remontowe typu mechanicznego na urządzeniach cementowni, takich jak młyny surowca, szlamatory, przenośniki surowca, łamacze, tj. urządzeniach, które miał być cały czas sprawne. Pracownicy ci nie pozostawali w podległości służbowej w stosunku do ubezpieczonego. Osobiście nie wykonywał remontów. Na czas remontu linie były wyłączane, ale w ruchu pozostawały linie sąsiednie.

Ubezpieczony sprawował nadzór nad pracą przy remontach wykonywanych zarówno przez pracowników zatrudnionych przez zakład pracy jak i przez osoby zatrudnione przez podmioty zewnętrzne. Czynności administracyjne wykonywał w małym pomieszczeniu, znajdującym przy wydziale, na którym pracowały urządzenia. Sprowadzały się one do sprawdzania prawidłowości zapisów w książkach przebiegu remontów opracowywanych

przez wykonawców. Ich zakres był uzależniony o rozmiarów przeprowadzanego remontu. Przegląd również czasami dokumentację techniczną i sprawdzał numery części potrzebnych do wymiany. Utrzymywał nadto stały kontakt z osobami, do których należało uzupełnianie części w magazynach. W ramach tych kontaktów do obowiązków ubezpieczonego należało przekazywanie informacji co do zapotrzebowania na określone części.

Stosunek pracy ubezpieczonego ustał w związku z rozwiązaniem umowy o pracę na mocy porozumienia stron z dniem 31 maja 1988 r.

Z dniem 1 sierpnia 1991 r. ubezpieczony został ponownie zatrudniony w Cementowni (...) SA na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku mechanika wydziałowego. Następnie z dniem 1 grudnia 1996 r. został przeniesiony na stanowisko zastępcy kierownika Wydziału (...). Na wydziale tym pakowało się cement. Znajdowały się na nim silosy z cementem w liczbie około 20. Pod silosami były ślimaki cementów, a cement pakowało się w worki i luzem. Do obowiązków ubezpieczonego należało sprawowanie nadzoru nad przeglądami i remontami bieżącymi, w ramach którego kontrolował pracę mechaników z wydziału mechanicznego i osób zatrudnianych przez podmioty zewnętrzne. Podczas ich pracy na wydziale panowało zapylenie, hałas, wysoka temperatura, a urządzenia były w ruchu. Wnioskodawcy nie podlegali natomiast pracownicy pakowni, zajmujący się pakowaniem cementu, nad którymi nadzór sprawował kierownik pakowni, jego mistrzowie i brygadziści. Realizował zadania związane z zapewnieniem ciągłości pracy urządzeń pakowni. Przygotowywał zakres części zamiennych potrzebnych do remontu i do bieżącego utrzymania wydziału. Codzienna praca biurowa zajmowała ubezpieczonemu około godziny, a była wykonywana w biurze, które mieściło się na wydziale, w obrębie produkcji wydziału.

Sąd Okręgowy dokonując oceny dowodu z zeznań świadków stwierdził, że przesłuchani w sprawie świadkowie M. C. i Z. W. – osoby obce dla wnioskodawcy – pracowali wspólnie z wnioskodawcą, posiadają zatem niezbędne wiadomości dotyczące zakresu jego obowiązków oraz warunków, w jakich były wykonywane. Z zeznań świadków wynikało, że ubezpieczony wykonywał czynności związane ze stroną mechaniczną wydziałów na których pracował, tj. zajmował się remontami, eksploatacją i przeglądaniem urządzeń pracujących na tych wydziałach oraz nadzorował pracę pracowników dokonujących bezpośrednio remontów urządzeń obsługujących proces produkcyjny cementowni.

Zdaniem Sądu zeznania świadków były logiczne i wzajemnie się uzupełniały, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Podobnie ocenił Sąd zeznania wnioskodawcy A. M., skoro były one zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił również w oparciu o dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie A. M. zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Okręgowy wskazał, że w świetle art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 1-4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, póź. 43 ze zm.), aby nabyć prawo do emerytury A. M. musiał spełnić łącznie następujące przesłanki: 1/ osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny; 2/ nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego; 3/ na dzień i stycznia 1999 r. udowodnić co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Sąd Okręgowy stwierdził, że w sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, posiada 25 – letni ogólnego stażu pracy oraz że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Natomiast okolicznością sporną była możliwość zakwalifikowania okresów zatrudnienia wnioskodawcy w Kombinacie (...) (następnie w Cementowni (...) SA) od 1 lipca 1978 r. do 31 maja 1988 r. oraz od dnia 1 grudnia 1996

r. do dnia 31 grudnia 1998 r. jako pracy w szczególnych warunkach, celem ustalenia, czy wnioskodawca legitymuje się 15 – letnim okresem tak kwalifikowanej pracy.

Sąd Okręgowy wskazał, że ubezpieczony, występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia, nie przedłożył na okoliczność pracy w szczególnych warunkach dokumentu wymaganego przez prawo, tj. świadectwa pracy w szczególnych warunkach odnośnie okresu od 1 lipca 1978 r do 14 listopada 1980 r. W postępowaniu sądowym nie znajdują jednakże zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zgodnie z art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Odnośnie okresów objętych sporem; od dnia 15 listopada 1980 r. do dnia 31 maja 1988 r. oraz od dnia 1 grudnia 1996 r. do dnia 31 grudnia 1998 r., ubezpieczony występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia, przedłożył na okoliczność pracy w szczególnych warunkach dokumenty wymagane przez prawo, tj. świadectwa prac w szczególnych warunkach. Organ nie uwzględnił tych okresów przy ustalaniu stażu pracy w szczególnych warunkach z przyczyn wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia.

Natomiast przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło, w ocenie Sądu Okręgowego, ustalić w sposób pewny, że A. M. wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w czasie zatrudnienia w Kombinacie (...) (następnie w Cementowni (...) SA) w okresach od dnia 1 lipca 1978 r. do dnia 31 maja 1988 r. oraz od dnia 1 grudnia 1996 r. do dnia 31 grudnia 1998 r., w łącznym wymiarze 13 lat. Jako specjalista mechanik wykonywał czynności odpowiadające rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział XIV „Prace różne”, poz. 24 „Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43). Jako podstawowe na wydziałach na których świadczył pracę ubezpieczony, wykonywane były prace wymienione w wykazie A, Dziale V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, poz. 14 „Prace przy produkcji cementu”.

Jako zastępca kierownika ds. mechanicznych i zastępca kierownika wydziału (...) ubezpieczony wykonywał oprócz wyżej wskazanych czynności również czynności związane z kontrolą jakości usług świadczonych w ramach bieżącej konserwacji urządzeń produkcyjnych cementowni na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, zgodnie z poz. 25 Działu XIV wykazu A powołanego rozporządzenia. Na wydziałach na których kontrolę jakości świadczonej pracy wykonywanej w ramach bieżącej konserwacji urządzeń sprawował ubezpieczony, jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie A, Dziale V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, poz. 14 „Prace przy produkcji cementu” powołanego rozporządzenia.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że A. M. spełnia wszelkie przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury od dnia 31 lipca 2014 roku, tj. od dnia złożenia wniosku o świadczenie emerytalne (art. 100 ust. 1 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy FUS).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zarzucając: 1/ naruszenie art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polegające na błędnym zastosowaniu i ustaleniu, że A. M. przysługuje prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 31 lipca 2014 r. w sytuacji, gdy jest on członkiem otwartego funduszu alimentacyjnego; 2/ naruszenie art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1 cyt. ustawy, polegające na błędnym zastosowaniu i ustaleniu, że ubezpieczonemu przysługuje prawo do emerytury w sytuacji, gdy nie legitymuje się 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych; 3/ naruszenie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach

i szczególnym charakterze poprzez uznanie, że w okresach od 15 listopada 1980 r. do 31 maja 1988 r. i od 1 grudnia 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych w sytuacji, gdy sprawował funkcje kierownicze; 4/ naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i błędne ustalenie, że ubezpieczony w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych faktycznie wykonując czynności organizacyjne i administracyjno – biurowe związane z funkcjami kierowniczymi.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony we wniosku o przyznanie prawa do emerytury oświadczył, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Powyższe oświadczenie jest jednak niezgodne z zapisami na koncie ubezpieczonego, które wskazują, że A. M. od 22 grudnia 1999 r. do chwili obecnej jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (...) Otwarty Fundusz Emerytalny (...) i nie złożył oświadczenia o przekazaniu środków tam zgromadzonych na dochody budżetu państwa. Ponadto organ rentowy wskazał, że wyłącznie z dowodów w postaci zeznań świadków i wnioskodawcy nie można wywieść, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze pracy wykonywał czynności z zakresu dozoru inżyniersko – technicznego, bowiem nawet krótkotrwałe zerwanie czasowe związane z wykonaniem innych czynności niemających charakteru pracy w warunkach szczególnych, tj. czynności biurowych, skutkuje niespełnieniem warunku stałości tej pracy.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wnosił o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wskazywał, że jego praca w spornych okresach była niewątpliwie pracą w warunkach szczególnych. Odnosząc się do zarzutu członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym, ubezpieczony podnosił, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego ex lege. W sytuacji, gdy z mocy samej ustawy otwarty fundusz emerytalny nie posiada żadnych środków przysługujących A. M. oraz gdy nie są odprowadzane na ten fundusz żadne składki, uznanie, że ubezpieczony wciąż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego byłoby niezgodne z prawdą, jak i przepisami ustawy. W następstwie poinformowania przez organ rentowy otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka oraz zaprzestaniu przez organ odprowadzania do OFE składek, ubezpieczony A. M. przestał być członkiem OFE.

Po uzupełnieniu postępowania dowodowego Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest zasadna, o ile zmierza do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez ustalenia innej, niż w wyroku sądu I instancji, daty początkowej przyznania ubezpieczonemu A. M. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, tj. 24 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny, po uzupełnieniu materiału dowodowego sprawy przez zobowiązanie organu rentowego do wskazania, czy ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i czy nie złożył wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa oraz uzyskaniu informacji od ubezpieczonego w powyższym przedmiocie, stwierdził, że data przyznania prawa do świadczenia, określona zaskarżonym wyrokiem, nie jest prawidłowa.

Z całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem, że A. M. w dacie przedłożenia wniosku o prawo do emerytury, wbrew złożonemu przed organem rentowym oświadczeniu (k. 2 a.r.), był członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Powyższa okoliczność znajduje potwierdzenie w treści raportu z analizy konta ubezpieczonego (k. 113 a.r.), nadto w odpowiedzi na apelację ubezpieczony, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, stwierdził, że złożenie przez niego wniosku o przekazanie środków zgromadzonych w OFE na rzecz Skarbu Państwa „byłoby bezzasadne”.

Argumentacja ubezpieczonego jakoby w świetle prawa, tj. art. 3d ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, nie był członkiem takiego funduszu, jest nietrafna. W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że jednostka redakcyjna w postaci „art. 3d” w powyższej ustawie nie występuje.

Istotnie, zgodnie z art. 111c ustawy o dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. 2013.989) otwarty fundusz, po poinformowaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu na fundusz emerytalny FUS w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przekazuje na rachunek wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych część środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu odpowiadającą wartości umorzonych jednostek rozrachunkowych.

Nie oznacza to jednak ustania członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym.

W świetle art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura w obniżonym wieku przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Jak wynika z wykładni gramatycznej powyższego przepisu, warunkiem koniecznym do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym jest nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego, albo – w razie uprzedniego przystąpienia, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie – złożenie stosownego wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

W niniejszej sprawie wniosek przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa został złożony przez A. M. dopiero w dniu 24 czerwca 2015 r. Ubezpieczony w dniu 29 czerwca 2015 r. złożył pismo procesowe, w którym polemizował z pismem organu rentowego z dnia 15 czerwca 2015 r., jak w odpowiedzi na apelację. Jednocześnie „z ostrożności” przedłożył kserokopię wniosku, złożonego do organu rentowego w dniu 24 czerwca 2015 r., o wykreślenie ubezpieczonego z rejestru członków otwartych funduszy emerytalnych i przekazanie do budżetu państwa środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym ubezpieczonego.

Wobec powyższego uznać należy, że warunek, o jakim mowa w art. 184 ust. 2 cyt. ustawy, został spełniony przez ubezpieczonego dopiero w dniu 24 czerwca 2015 r., a zatem nie był spełniony w dniu złożenia wniosku o prawo do emerytury w dniu 31 lipca 2014 r. Konsekwencją powyższego jest błędnie przyjęcie przez Sąd Okręgowy daty, od której A. M. przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Jak wyżej wskazano, za datę początkową prawa do emerytury przyjąć należy dzień 24 czerwca 2015 r.

Odnosząc się natomiast do zarzutów organu rentowego zmierzających do zakwestionowania spełnienia przez ubezpieczonego warunku co najmniej 15 lat

pracy w warunkach szczególnych, stwierdzić należy bezzasadność powyższych zarzutów.

Na etapie postępowania administracyjnego organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu okresy zatrudnienia w Cementowni (...) SA: od 1 sierpnia 1972 r. do 27 kwietnia 1976 r., od 11 maja 1978 r. do 30 czerwca 1978 r. oraz od 1 sierpnia 1991 r. do 31 sierpnia 1996 r. w łącznym wymiarze 8 lat, 11 miesięcy i 18 dni.

Natomiast okresami spornymi na obecnym etapie postępowania były okresy pracy wnioskodawcy w Cementowni (...) SA: od 15 listopada 1980 r. do 31 maja 1988 r. na stanowisku Zastępcy Kierownika Wydziału Przerobu (...) ds. Mechanicznych oraz od 1 grudnia 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku Zastępcy Kierownika Wydziału (...)

W ocenie Sądu Apelacyjnego sąd pierwszej instancji słusznie zaliczył jako okres pracy w warunkach szczególnych okresy pracy wnioskodawcy w Cementowni (...) SA: od 15 listopada 1980 r. do 31 maja 1988 r. na stanowisku Zastępcy Kierownika Wydziału Przerobu (...) ds. Mechanicznych, przyjmując, że wnioskodawca wykonywał na powyższym stanowisku prace wymienione w wykazie A, Dział XIV „Prace różne”, poz. 24 „Kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie” oraz poz. 25 „Bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano—remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Jako podstawowe na wydziałach, na których wówczas świadczył pracę ubezpieczony, wykonywane były prace wymienione w wykazie A, Dziale V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, pod poz. 14 „Prace przy produkcji cementu”.

Podzielić należy stanowisko Sądu Okręgowego, że ze zgodnych zeznań świadków i wnioskodawcy bezspornie wynika charakter pracy i zakres obowiązków ubezpieczonego uzasadniający uznanie w/w spornego okresu za pracę w warunkach szczególnych. Organ rentowy w żaden sposób nie zakwestionował powyższych zeznań, wywiódł z nich jedynie odmienne, niż Sąd I instancji, wnioski.

Zdaniem organu rentowego wykonywanie przez ubezpieczonego czynności administracyjno – organizacyjnych w spornym okresie wykluczało przyjęcie, że stale i w pełnym wymiarze pracował w warunkach szczególnych. Ubezpieczony musiał bowiem nadzorować logistycznie znaczną grupę pracowników, w tym rozliczać ich i prowadzić stosowną dokumentację. Nie był więc w stanie stale przebywać w warunkach szczególnych.

Z powyższym stanowiskiem nie sposób zgodzić się. Z lektury zakresu czynności wnioskodawcy na stanowisku Zastępcy Kierownika Wydziału Przerobu (...) ds. Mechanicznych wynika, że spoczywały na nim pewne obowiązki związane z prowadzeniem dokumentacji. Podkreślić jednak należy, że wszelkie czynności administracyjno – biurowe, które wykonywał, pozostawały w bezpośrednim związku z wykonywanym dozorem inżyniersko – technicznym. W wyroku z dnia 11 marca 2009 r., sygn. II UK 243/08, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że przy ocenie, czy praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach (wykaz A, dział XIV poz. 24 stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze) odróżnić należy czynności administracyjno – biurowe ściśle związane ze sprawowanym dozorem inżyniersko – technicznym, stanowiące jego immanentną cechę, od czynności, które nie pozostają w żadnym związku z dozorem i stanowią dodatkowe obowiązki pracownicze. Pogląd powyższy w pełni podziela Sąd Apelacyjny.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, że wnioskodawca, po zaliczeniu okresów pracy w Cementowni (...) SA od 1 sierpnia 1972 r. do 27 kwietnia 1976 r., od 11 maja 1978 r. do 30 czerwca 1978 r. oraz od 1 sierpnia 1991 r. do 31 sierpnia 1996 r. (uwzględnionych przez organ rentowy w skarżonej decyzji jako okresy pracy w warunkach szczególnych) oraz okresu pracy tamże od 15 listopada 1980 r. do 31 maja 1988 r. na stanowisku Zastępcy Kierownika Wydziału Przerobu (...) ds. Mechanicznych, spełnia warunek co najmniej 15-letniego okresy pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze. Nie zachodzi zatem potrzeba dalszej oceny przez Sąd Apelacyjny okresu pracy wnioskodawcy od 1 grudnia 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku Zastępcy Kierownika Wydziału(...), deklarowanego w toku procesu jako okres pracy w warunkach szczególnych.

W świetle powyższych ustaleń nie doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego, o jakich mowa w apelacji.

Za chybiony uznać należy zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., tj. przekroczenia przez Sąd I instancji granicy swobodnej oceny dowodów.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać,

choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00 LEX nr 56906). Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy należycie wyjaśnił sprawę pod kątem spełnienia przez wnioskodawcę przesłanki 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa i odpowiada powyższemu kryteriom. Apelacja w powyższym zakresie nie wykazuje uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny. Podkreślić należy, iż naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów nie może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, a tylko na podważeniu przesłanek tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna – czego skarżący organ we wniesionej apelacji nie uczynił.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2. (który nie ma zastosowania w niniejszej sprawie).

W niniejszej sprawie wnioskodawca z dniem 24 czerwca 2015 r. spełnił wszystkie warunki do przyznania mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił częściowo zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustalił A. M. prawo do emerytury od dnia 24 czerwca 2015 r. W pozostałym zakresie oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 100 k.p.c., postanowił znieść wzajemnie te koszty pomiędzy stronami.